

(Beseen), der i Esbjerg Havn, som jo i alt Fald endnu ikke er anlagt, syntes at see en meget stor og vigtig Udførselshavn — jeg vil dog ikke siige London flyttet over paa den anden Side af Vesterhavet —, og som, idet han sammenstillede den vestjydske Bane og Falsterbanen, angav, at denne sidste Bane til Nykøbing vilde medføre større Udgifter end den 17 Mile lange Bane fra Holstebro til Esbjerg; dette var, som det ærede Medlem visnok selv vil erkjende, en stor Feiltagelse, thi, imedens den falsterke Bane kun vil koste 600,000 Rd., ere Udgifterne til den vestjydske Bane anslaaede til 2,200,000 Rd., hvilket altsaa næsten er 4 Gange saameget. Naar det nævnte ærede Medlem syntes at ville opgjøre et Regnskab mellem Staten og de forskellige Amtet, da var dette jo visnok et aldeles fortvivlet Foretagende, saafom de enkelte Amtet virkelig ikke have noget Krav paa accurat at blive tagne i Betragtning i det samme Forhold ved Fordeelingen af Statens Goder, hvorfor det for mig ogsaa var en farlig og ikke nogen meget patriotisk Regnemaade; men det var jo visnok heller ikke den ærede Landssthingsmands Hensigt at ville gennemføre den. — En anden Grund, hvorfor jeg heller ikke troer, at man kan see tilbage paa disse Forhandlinger med ublandet Glæde, er den, at det forekommer mig, at de respectiver Regjeringer ikke fra Først af have opfattet Sagen fra det helbigste Synspunkt. Jeg vil nu slet ikke tale om den Regjering, der modtog Tilbudet om Baneanlæg i Jylland imod en Garanti for de sidste 10 nordlige Mile, og som forsømte at forelægge Sagen i det reite Dieblit, saa at Tilbudet var taget tilbage, da Concessionen næste Aar blev given. Jeg vil derimod tale om det Ministerium, hvori det ærede 8de kongevalgte Medlem (Andræ) havde Sæde, og som anlagde den jydde Jernbane. Jeg troer ikke, at det var den helbigste Maade at begynde Jernbaneanlægene i Jylland paa, men i alt Fald troer jeg, at de ærede Medlemmer af den daværende Regjering ville erkjende, at de dengang gik ud fra en feilagtig Forudsætning, den nemlig, at man kunde anlægge en Jernbane uden samtidigt at slaae Længdebanelens Retning fast. Da man i 1861 kom til at anlægge en Længdebane, viste

det sig, at foruden mange locale Interesser, ogsaa militaire Hensyn gjorde sig gjældende, saa at den Vestjydske i Jylland, som man efter min Mening kunde og og burde have gjort til Stambane, omtrent blev 7 Mile for langt og et Par Millioner for dyrt. Jeg troer nemlig, at det, da Jylland tildeels ligner Sverrig, meget, vilde have været tilraadeligt at gjøre omtrent det Samme i Jylland, som man har gjort i Sverrig, nemlig at anlægge en Stambane, som forgrenede sig og i den nordlige Deel stjød ud som en Gaffel til to Sider, medens man overlod til den private Foretagelsesaaend at anlægge de Sidebaner, som maatte blive fornødne. Gudenaabanden vilde, med andre Ord, efter min Mening virkelig have været den korteste og billigste Bane og, som jeg troer, ogsaa den Bane, der vilde have gjort Jylland meest Nytte, men i alt Fald vilde den have været den mindst kostbare for Statskassen. — Det følger af den jydde Jernbanes nuværende Retning, at der ikke er nogen egentlig Stambane i Jylland; Hovedbanen gaaer Ostlysten saa nær som muligt, og derved har Vestlysten ligesom faaet et billigt Krav paa ogsaa at faae sin Bane. Men Jylland vil derved faae to Baner, der have den uheldige Egenkab, at de for en stor Deel ville concurrere med hinanden. Hvad enten det forholder sig saaledes, som den høitærede Minister siger, og som jeg troer, at Dvæget fra de vestlige Egne nu søger over til de østlige Markeder, eller ikke, saa vil den Jærdsel, der vil fremkomme paa Vestbanen, derved at Dvæget fremtidigt vil søge ad denne, dog komme den østlige Bane til Stabe, navnlig saalænge som Tilknytningspunktet med den flestvigske Bane er et og det samme for begge Baner.

Hvad den nuværende Regjering's Standpunkt angaaer, da har jeg noget ondt ved at forstaae den høitærede Indenrigsminister. Jeg forstaaer dog nogenlunde den høitærede Finantsminister, men Indenrigsministerens Raisonnement forstaaer jeg derimod ikke ganske. Jeg kan forstaae, at man siger, at der hænger sorte Skyer paa Himlen, at der truer med i en ikke altfor fjern Fremtid at udbryde en Krisis i Europa, at den maae vi være forberedte paa at møde baade for vor Tilværelses Skyld og